

**בבית הדין לעררים
מחוז ירושלים**

ערר 3572/17

בעניין :

1. _____ רגבי, ת"ז _____
2. _____ אלרגבי, ת"ז _____
3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר

ע"י ב"כ עוה"ד סיגי בן ארי (מ"ר 37566) ו/או בנימין
אחסתריבה (מ"ר 58088) ו/או ענת גונן (מ"ר 28359) ו/או דניאל
שנהר (מ"ר 41065) ו/או עביר ג'ובראן-דכוור (מ"ר 44346) ו/או
נאסר עודה (מ"ר 68398) ו/או נדיה דקה (מ"ר 66713) ו/או
אלירן בללי (מ"ר 73940)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל : 02-6283555 ; פקס : 02-6276317

העוררים

- נ ג ד -

רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

באמצעות פרקליטי הלשכה המשפטית
רח' כנפי נשרים 15, ירושלים
טל : 02-5489888 ; פקס : 02-5489886

המשיבה

ערר

בית הדין הנכבד מתבקש להורות למשיבה לתת מענה ולקבל את הערר הפנימי שהגישו העוררים
כנגד דרישתה כי יחתמו על התחייבות כתנאי לאישור בקשתם לאיחוד משפחות.

פתח דבר

ערר זה מוגש נוכח אי המענה של המשיבה לערר הפנימי שהגישו העוררים כנגד דרישתה כי יחתמו
על התחייבות כתנאי לאישור בקשתם לאיחוד משפחות.

הערר הפנימי הועבר ללשכת המשיבה ביום 2.4.2017. למרות שחלפו למעלה משלושה חודשים מאז
הוגש הערר הפנימי למשיבה, והיא מכירה היטב את עניינם של העוררים, טרם ניתנה החלטה.

נוכח התנהלותה הלקויה של המשיבה, הפועלת בניגוד למסגרת הזמנים המצופה מרשות מינהלית,
נאלצים העוררים להגיש ערר זה לבית הדין הנכבד, על מנת שיוורה למשיבה לתת מענה לערר הפנימי
לאלתר.

החלק העובדתי

הצדדים

1. העורר 1 (להלן: **העורר**) הוא תושב קבע בישראל. הוא נשוי לעוררת 2 (להלן: **העוררת**), ויחד עם העורר: **העוררים**), תושבת הגדה המערבית במקור. לבני הזוג 6 ילדים.
2. **העוררת 3** (להלן גם: **המוקד**) היא עמותה רשומה, אשר שמה לה למטרה לסייע לאנשים שנפלו קורבן להתעמרות או קיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל זה להגן על זכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמה כעוררת ציבורית ובין כמייצגת אנשים שזכויותיהם נפגעו.
3. **המשיבה** הינה רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול.

הרקע העובדתי ומיצוי ההליכים

4. כאמור, העורר הוא תושב קבע בישראל. הוא נישא לעוררת בשנת 2004 ומאז היא מתגוררת עמו בישראל. במהלך השנים נולדו לבני הזוג 6 ילדים, כולם תושבי קבע.
5. בשנת 2014, עת הגיעה העוררת לגיל המאפשר זאת, הגיש עברה העורר בקשה לאיחוד משפחות. הבקשה אושרה באותה שנה ומאז חודשו היתרי שהייה של העוררת בישראל מפעם לפעם, במסגרת הליך לאיחוד משפחות. תוקפו של היתר שהייה האחרון בו החזיקה העוררת תם ביום 4.8.2016.
6. כהרגלם, פנו העוררים למשיבה מבעוד מועד, בבקשה לאשר את חידוש היתר שהייה של העוררת בישראל, ונקבע להם תור ביום 28.7.2016 לצורך חידוש ההפניה לקבלת ההיתר במסגרת הליך לאחמ"ש.
7. ואולם, כשהגיעו העוררים לשכת המשיבה במועד שנקבע להם, לא קיבלה העוררת הפניה חדשה לצורך קבלת היתר שהייה וזאת, כפי שנאמר לה, מכיוון שטרם התקבלו "עמדות גורמים" בעניינה.
8. המוקד להגנת הפרט פנה למשיבה במספר תזכורות, אולם זו שבה ומסרה כי עדיין לא נתקבלו "עמדות גורמים" בעניינם של העוררים.
9. בעקבות אי המענה הממושך, והותרת העוררת, אם ל-6 קטינים, ללא היתר שהייה בישראל במשך מספר חודשים, הגישו העוררים ערר לבית הדין לעררים (ערר 16-3728) ובמסגרתו ניתנה הודעת המשיבה כי על בני הזוג לחתום על התחייבות "לניתוק קשר עם אח המוזמנת, _____, אשר כלוא עדכנית מיוני 2015 עד אפריל 2017", אשר הואשם בעבירה של זריקת אבנים לעבר אדם או רכוש, ובכפוף לכך, תינתן לגב' רגבי הפנייה למת"ק לתקופה בת שנה שלאחריה תיבחן הבקשה בשנית. להודעה צורף נוסח "הצהרה והתחייבות" עליו מתבקשים בני העוררים לחתום כתנאי לחידוש היתר שהייה של הגב' אלרגבי בישראל.
- העתק הודעת המשיבה מיום 19.3.2017 מצ"ב ומסומן ע/1.
10. ביום 2.4.2017, בהתאם לנוהל הטיפול בבקשות ועררים, הוגש למשיבה ערר פנימי על דרישתה מהעוררים, לחתום על ההתחייבות כאמור. בערר הפנימי טענו העוררים כי החלטת המשיבה

אינה סבירה ואינה מידתית היות ואין במאסרו של אחי העוררת בכדי להקרין על מסוכנותה, כי אין להטיל חובת התחייבות על העורר שהוא תושב קבע וכי ניתוק מוחלט שך קשר עם האח אינו בשליטתם של בני הזוג. כן טענו העוררים כי דרישת המשיבה אינה עומדת במבחנים שנקבעו בפס"ד בבג"ץ 7444/03 **דקה נ' שר הפנים** מיום 22.2.2010

העתק הערר הפנימי שהוגש למשיבה מצ"ב ומסומן **ע/2**.

11. בימים 3.5.2017, 4.6.2017 ו-3.7.2017 נשלחו למשיבה תזכורות בנוגע לערר הפנימי שהוגש לה.

העתקי התזכורות למשיבה מצ"ב ומסומנים **ע/3א-ג**.

12. למרות שחלפו למעלה משלושה חודשים מאז הוגש למשיבה הערר הפנימי, ועניינם של העוררים מוכר לה היטב ומזה זמן רב, טרם נתנה המשיבה את החלטתה. לאור זאת, נאלצים העוררים לפנות לבית הדין הנכבד.

המסגרת המשפטית

13. העוררים יטענו, כי באי קבלת החלטה בערר הפנימי שהגישו לה ובבקשתם לאיחוד משפחות, פועלת המשיבה בניגוד לחובתה כרשות מינהלית, לטפל במהירות וביעילות בפניות המועברות אליה ופוגעת בזכות לחיי משפחה של העורר ושל בני משפחתו.

אי מענה של הרשות מנוגד לחובתה לפעול במהירות הראויה

14. אחד מאדני המשפט המינהלי הוא חובתה של רשות מינהלית להשיב לפניות המועברות אליה בתוך זמן סביר. טיפול יעיל ומהיר בפניות הוא מיסודותיו של מינהל תקין. על המשיב לטפל בפניות המגיעות אליו בהגינות, בסבירות ובמהירות ראויה.

הרשות לא הוקמה [...] אלא כדי לתת שירות לציבור. [...] אפשר לומר כי החובה הראשונית של הרשות היא להפעיל את הסמכות כך שהשירות [...] לציבור כולו יינתן במהירות הראויה, ללא טרחה יתירה, ברמה גבוהה ובהוצאות נמוכות, ככל שניתן. זוהי חובת היעילות. חובת היעילות, אף היא, כמו חובת ההגינות נובעת מן המעמד של הרשות המינהלית כנאמן הציבור. (י' זמיר, **הסמכות המינהלית** (תשנ"ו) (ב), עמ' 675).

15. על רשות מוסמכת לפעול בסבירות. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר (בג"ץ 6300/93 **המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות**, פ"ד מח(4) 441, 451). וראו גם: בג"ץ 7198/93 **מיטראל בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר**, פ"ד מח(2) 844, 853 (1994); בג"ץ 5931/04 **מזורסקי נ' מדינת ישראל – משרד החינוך**, פ"ד נט(3) 769, 782 (2004); ע"א 4809/91 **הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים נ' קהתי**, פ"ד מח(2) 190, 219.

16. חובת המשיבה לפעול בעניינם של הפונים אליה בזריזות ראויה, מעוגנת גם בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, הקובע לאמור:

הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו – משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה ולחזור לעשותו מזמן לזמן ככל הנדרש לפי הנסיבות.

17. יפים לענייננו גם דבריו של כבוד השופט לוי, המבטאים בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את החומרה הרבה שבהתנהלות של סחבת, עיכובים ואי מתן מענה ענייני מצד הרשות:

המשיב אינו רשאי לנהוג בעותרים - כמוהם ככל פונה אחר - באופן בו הוא נוהג; המשיב אינו רשאי להותיר את עניינם תלוי ועומד בלא מענה ענייני... המשיב אינו רשאי להתיש את העותרים ללא תוחלת, לגרום להם להוצאות מיותרות ולעכב, אגב כך, את בירורו המהותי של עניינם. ואם נשתכחו מן המשיב טיבן של חובות בהן הוא חב, כי אז מחובתו של בית המשפט לשוב ולשנן באוזניו (בג"ץ 10399/04 בן אבדקול נ' משרד הפנים, מינהל האוכלוסין, תק-על 2005(3), 1608, 1609).

18. בענייננו הפירה המשיבה את חובתה לפעול במהירות הראויה. חלפו למעלה מ-3 חודשים מאז הגישו העוררים את הערר הפנימי בנוגע לדרישת המשיבה כי יחתמו על התחייבות וטרם הקבלה החלטה בעניינם.

פגיעה בזכות לחיי משפחה

19. המשפט הבינלאומי מקנה חשיבות רבה למשפחה, ומטיל על המדינות חובה להגן עליה. כך למשל, קובע סעיף 10(1) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, כ"א 1037, אשר אושרה ע"י ישראל:

יש להעניק הגנה וסיוע רחבים ככל האפשר למשפחה, שהיא יחידת היסוד הטבעית של החברה, במיוחד לשם כינונה, וכן כל זמן שהיא נושאת באחריות לטיפול בילדים תלויים וחינוכם...

20. בבג"ץ 7052/03 עדאלה נ' שר הפנים, תק-על 2006(2), 1754 (להלן: פסק דין עדאלה) נקבע כי הזכות לחיי משפחה היא זכות יסוד חוקתית בישראל, הכלולה בזכות לכבוד האדם. עמדה זו זכתה באותו פסק דין לתמיכה גורפת של שמונה מתוך אחד עשר שופטי ההרכב. ואלו דברי הנשיא דאז ברק בעניין הזכות לחיי משפחה בישראל:

הזכות החוקתית להקים תא משפחתי משמעותה הזכות להקים את התא המשפחתי בישראל. אכן, לבן הזוג הישראלי עומדת הזכות החוקתית, הנגזרת מכבוד האדם, לחיות עם בן זוגו הזר בישראל ולגדל בישראל את ילדיו. הזכות החוקתית של בן הזוג למימוש התא המשפחתי שלו, היא, בראש ובראשונה, זכותו לעשות כן במדינתו שלו. זכותו של ישראלי לחיי משפחה משמעה זכותו לממשה בישראל. (פיסקה 34 לפסק דינו של הנשיא ברק).

21. אי מתן מענה לערר הפנימי ולבקשת העורר לאיחוד משפחות עם העוררת, אם ששת ילדיו, מהווה פגיעה קשה בזכותו לחיי משפחה.

22. מעמדה של הזכות לחיי משפחה כזכות חוקתית משליך במישרין על האפשרות לפגוע בזכות זו, לעכב או לסרב לבקשות שנוגעות לבן משפחה של תושבי המדינה. קביעת הזכות לחיי משפחה כזכות חוקתית משמעה כי כל פגיעה בזכות זו צריכה להיעשות בהתאם לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו – ורק משיקולים כבדי משקל.

23. עיכוב ממושך במתן מענה מצד המשיבה פוגע בזכותו של העורר לחיי משפחה באופן שאינו מידתי ואינו סביר.

סיכום

24. העוררים ממתינים זמן רב, בנסיבות העניין, להכרעת המשיבה בערר הפנימי שהגישו ובבקשתם לאיחוד משפחות ואילו המשיבה מצדה, מפירה את חובותיה כרשות מינהלית לפעול במהירות הראויה. בתוך כך, המשיבה פוגעת בזכות לחיי משפחה של העורר.

25. אשר על כן, מתבקש בית הדין הנכבד להורות למשיבה לתת מענה ולקבל את הערר הפנימי שהגישו העוררים כנגד דרישתה כי יחתמו על התחייבות כתנאי לאישור בקשתם לאיחוד משפחות.

26. כמו כן, מתבקש בית הדין לחייב את המשיבה בתשלום שכ"ט עו"ד והוצאות משפט.

ירושלים, 24 ביולי 2017

סיגי בן ארי, עו"ד
ב"כ העוררים

(ת.ש. 71128)